

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 martie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casaredeciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, declarat de inculpatul

Bîrcă Ion Vladimir, născut la 06 iulie 1978, originar și domiciliat în s.Costești, r-nul Ialoveni.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 17.11.2014 - 20.07.2015,
2. Instanța de apel: 22.09.2015 -21.12.2015,
3. Instanța de recurs:12.02.2016 - 23.03.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 20 iulie 2015, a fost încetat procesul penal în privința lui Bîrcă Ion de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală, conform art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, fiind eliberat de răspunderea penală pe acest capăt de acuzare.

Bîrcă Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.238 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.34 alin.(1) și 82 alin.(2) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul de sentințe, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Bîrcă Ion, la 06 martie 2008, împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, avînd scopul dobîndirii prin înșelăciune a unui credit, confecționînd, deținînd și folosind acte oficiale false care acordă drepturi, și anume a informației false deținute în carnetul de muncă cu nr.AB0431185 și certificatul privind retribuirea muncii eliberat pe numele său la data de 04 februarie 2008 sub nr.04/02/08 în care se indica că deține funcția de specialist în marketing la SRL „Vabicon Plus” cu salariul lunar de 4500,00 lei, a beneficiat de un credit în sumă de 240.000,00 lei de la BC „Moldova Agroindbank” SA, filiala Ialoveni.

Tot el, Bîrcă Ion, avînd scopul dobîndirii unui credit prin înșelăciune, la 06 martie 2008, a prezentat cu bună-știință informații false deținute în carnetul de muncă cu nr.AB 0431185, și certificatul privind retribuirea muncii eliberat pe numele său la data de 04 februarie 2008 sub nr.04/02/08/ în care se indica că deține funcția de specialist în

marketing la SRL „Vabicon Plus” cu salariul lunar de 4500,00 lei, ulterior nerespectând clauzele contractului de credit, a încetat achitarea tranșelor lunare ale creditului, prin ce a cauzat instituției financiare o daună materială în proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul I.Bosîi în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, cu achitarea inculpatului, invocînd că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație probele apărării, bazîndu-se doar pe probele prezentate de procuror; inculpatul activa la SRL „Vabicon Plus” și era de obligația angajatorului să prezinte datele necesare și să achite impozitele la Inspectoratul Fiscal și la Biroul de Statistică; inculpatul a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil, acesta fiind deja judecat în ordine civilă privind încasarea datoriei; în urma primirii creditului dînsul a pus în gaj două case; inculpatul are la întreținere 2 copii minori și soția acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, a fost admis, din alte motive, apelul avocatului I.Bosîi în numele inculpatului, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Bîrcă Ion în baza art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului tragerii la răspundere penală, în baza art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Bîrcă Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.238 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii definitive de 5 ani și 1 lună, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui I.Bîrcă în săvîrșirea infracțiunilor imputate, însă la încadrarea juridică în baza art.238 alin.(1) Cod penal nu a ținut cont de prevederile normei date în redacția Legii nr.180 din 25.07.2014, încadrarea juridică a acțiunilor lui I.Bîrcă în baza art.238 alin.(1) și art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, corespund probatoriului administrat de primă instanță și verificat de instanța de apel.

Instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului se confirmă prin probele prezentate la materialele cauzei, cercetate în ședința de apel minuțios, fără a fi depistate careva încălcări de procedură la acumularea lor, și anume declarațiile inculpatului I.Bîrcă, a reprezentantului părții vătămate A.Doagă, a martorilor E.Vutcariova, L.Isidor, prin care s-au stabilit împrejurările derulării acțiunilor inculpatului și circumstanțele ulterioare, inclusiv și actele cauzei - certificatele nr.04/02/08 din 04.02.2008, procesele-verbale de examinare a obiectului din 18.09.2010, informațiile parvenite de la Inspectoratul Fiscal Ialoveni și de la Biroul de Statistică, de la SRL „TehnoDesign&K”, fișa personală a lui I.Bîrcă. Instanța a menționat că, recunoașterea parțială a vinovăției de către inculpat este o metodă de apărare și un mijloc de eschivare a acestuia de la răspundere penală, întrucît afirmațiile lui nu au fost probate.

La fel, instanța de apel a conchis că procesul penal intentat în privința lui I.Bîrcă în baza art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal urmează a fi încetat, în legătură cu expirarea termenului tragerii la răspundere penală, conform art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiată aplicarea de către prima instanță în privința inculpatului a prevederilor art.34, 82 Cod penal, deoarece inculpatul a comis prezenta infracțiune în termenul de probă, stabilit prin sentința Judecătorei

Botanica, mun.Chișinău din 02.11.2005. Astfel, conform prevederilor art.34 alin.(5) lit.e) Cod penal, legiuitorul expres reglementează că, la stabilirea stării de recidivă, nu se ține cont de antecedentele penale, dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Din aceste considerente sintagma, precum că „acțiunile inculpatului conțin recidiva de infracțiuni, ceea ce condiționează aplicarea pedepsei în formă de închisoare, care nu poate fi mai mică de jumătate din maximul celei mai aspre pedepse” urmează a fi exclusă ca neavînd suport legal.

La fel, instanța a conchis că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului I.Bîrcă a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvîrșite, de persoana acestuia, de cîte persoane are la întreținere, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării inculpatului, că anterior a fost judecat însă nu a conștientizat gradul de pericol social al faptelor comise și nu a stat pe calea corijării, prin urmare nu s-au stabilit careva temeuri în vederea aplicării unei pedepse mai blînde, astfel că prima instanță corect a stabilit că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai cu izolarea lui de societate.

5. Împotriva hotărîrii menționate a declarat recurs ordinar inculpatul care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că dînsul a fost angajat oficial la serviciu și nu este de responsabilitatea lui să efectueze plata impozitelor și să remită date la Inspectoratul Fiscal, cît și la Biroul de Statistică; - în cauză a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, pe marginea acestui caz deja există o hotărîre civilă, prin care este impus să achite datoria, astfel este judecat de două ori pe același caz; - în acțiunile sale nu există elementele constitutive ale infracțiunii și din această cauză urmează a fi achitat în baza art.238 Cod penal; - instanțele numindu-i pedeapsa sub formă de închisoare nu au ținut cont de interesele sale și a familiei lui, că are la întreținere doi copii și soția care se află în concediu de maternitate, el fiind unicul întreținător al familiei, și în caz de stabilire a vinovăției lui, urma să-i fie numită o pedeapsă condiționată, cu executarea separată a pedepsei anterioare.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea recursului inadmisibil, fiind neîntemeiat, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, inculpatul a invocat ca temei de casare a hotărîrii judecătorești art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd acest temei în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Colegiul penal conchide că, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul hotărîrilor instanțelor de fond, și anume declarațiile inculpatului I.Bîrcă, a reprezentantului părții vătămate A.Doagă, a martorilor E.Vutcariova, L.Isidor, și actele cauzei - certificatele cu nr.04/02/08 din 04.02.2008, procesele-verbale de examinare a obiectului din 18.09.2010, informațiile parvenite de la Inspectoratul Fiscal Ialoveni și de la Biroul de statistică, de la SRL „TehnoDesign&K”, fișa personală a lui I.Bîrcă, prin care s-au stabilit împrejurările derulării acțiunilor inculpatului și circumstanțele ulterioare.

Argumentele invocate de recurent, precum că instanțele de fond eronat au apreciat probele cauzei și nu au apreciat la justa valoare declarațiile sale, prin care a relatat că nu este vinovat în cele imputate, nu pot fi reținute.

La acest capitol Colegiul penal menționează că, temeiurile invocate referitor la modul de apreciere a probelor, nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Totodată, Colegiul constată că recurentul invocă în recurs aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora instanța de apel, examinându-le în ansamblu, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat și motivat, soluție expusă în decizia instanței de apel.

Argumentele inculpatului, precum că de responsabilitatea angajatorului este introducerea datelor la Inspectoratul Fiscal și la Biroul de statistică nu pot fi reținute, deoarece au fost combătute de probe concludente, prin care cert s-a constatat că dînsul cu bună-știință pentru a primi creditul a prezentat la bancă date false deținute în carnetul de muncă cu nr.AB0431185 și certificatul de salariu falsificat, ceea ce rezultă și din însăși declarațiile sale, unde a recunoscut faptul dat. La fel, inculpatul a mai declarat că anterior a prezentat pachetul de documente, însă în acordarea creditului i-a fost refuzat, pe motiv că salariul era mult prea mic, din aceste considerente a depus repetat certificatul de salariu fals pentru obținerea creditului. Prin urmare, se prezumă că acesta își asuma responsabilitatea și conștientiza consecințele acțiunilor sale.

Mai mult, potrivit declarațiilor martorilor E.Vutcariov și I.Luca, aceștia au indicat că nu cunosc dacă I.Bîrcă era angajat oficial la serviciu, dacă acestuia i-a fost perfectat carnet de muncă și dacă se achita pentru polița de asigurare. Iar reieșind din informația IFS Ialoveni și a Biroului național de statistică, I.Bîrcă nu a înregistrat careva venituri pe parcursul anilor 2007-2008, iar SRL „Vabicon Plus” nu a prezentat forma IAL-08 privind salariul lui I.Bîrcă și în această perioadă erau doar două persoane angajate la serviciu.

La fel, motivele inculpatului, precum că în acțiunile sale lipsește intenția de a săvârși o faptă infracțională, adică de a prezenta informații false despre salariul său în adresa instituției bancare pentru a obține credit, sînt nefondate și nu pot fi luate în considerație purtînd un caracter declarativ, îndreptate exclusiv spre eschivarea de la răspunderea penală.

Neîntemeiat consideră Colegiul și argumentele inculpatului, precum că ar fi tras la răspundere de două ori pentru aceeași faptă, deoarece există deja o hotărîre civilă referitor la încasarea creanței rezultată în urma primirii creditului. Decizia civilă reglementează relațiile civile între I.Bîrcă și instituția bancară ceea ce ține de întoarcerea creditului, în cazul dat însă, inculpatul este supus pedepsei penale pentru faptul dobîndirii creditului prin înșelăciune și prezentarea cu bună-știință a documentelor oficiale false în scopul obținerii creditului, în baza cărora creditul a și fost eliberat, astfel Colegiul conchide că, la caz, principiul „non bis in idem” nu a fost încălcat și inculpatul nu a fost pedepsit de două ori pentru aceeași faptă.

Nu poate fi reținut nici temeiul invocat de recurent, precum că în cazul în care instanța a stabilit vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii, urma să-i numească o pedeapsă condiționată, cu executarea separată a pedepsei anterioare.

La acest capitol Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele

sanctiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Consultând textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține că instanța a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de toate circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de persoana inculpatului, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia.

La fel, reieșind din faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunile în termenul de probă, instanța de apel, reținând prevederile art.85 alin.(1) Cod penal, corect a concluzionat că este rațional ca acesta să execute real pedeapsa închisorii de 5 ani și o lună.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care face referință recurentul și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

Totodată, se evidențiază faptul că, argumentele expuse de recurent în prezentul recurs au fost anterior invocate în apel de către partea apărării, iar instanța de apel le-a examinat minuțios, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului din alte considerente, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Alte probleme de drept care ar afecta hotărîrea recurată nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii judecătorești, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpat, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție.

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Bîrcă Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, în propria lui cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 20 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu